

עינת מקמורי אהרן | צילום: פרטי

איימן סייף | צילום: פרטי

ההאב בדליית אל כרמל | צילום: לוטוס

גי'א פישקין, בשיתוף קרן פורטלנד

קרן פורטלנד ישראל הוקמה לפני 20 שנה ופועלת לפיתוח כלכלי-חברתי. "האסטרטגיה שלנו היא יצירת שינוי עמוק בהייטק ובחברה, בכל הנוגע לשילוב הפריפריה ואוכלוסיות בתת-ייצוג", מציינת עינת מקמורי-אהרן, שר תפקד בקרן. "ההייטק סובל מריכוז לא פרופר-רציונלי במרכז הארץ והישענות יתר על כח אדם מנוסה. אנו רוצים שחברות יכירו ביכולות הטאלנטים באוכלוסיות אלו ויפתחו מרחבים בפריפריה בישראל. הטאלנט קיים, וביניהול נכון יכול להיות זמין לחברות ההייטק כתחליף להעסקה במרכזי פיתוח בחו"ל".

ב-3 בשנים האחרונות, שולבו 165 צעירות וצעירים מהחברה הערבית בתפקידי פיתוח תוכנה במגוון הפרויקטים שהקימה הקרן. 89% מהמשרות הללו יועדו במקור להיפתח במדינות Low Cost. בוגרות ובוגרי המיזמים עובדים כמפתחי פולסטאק, דבאופבס ומפתחי QA ואוטומציה. 70% מבוגרי המיזמים המועסקים הן נשים, ו-92% מהבוגרים מושגים בהצלחה.

טיפוח יזמות ושילוב טאלנטים מוכשרים

אחד הפרויקטים המרכזיים של הקרן הוא מרכז חדשנות ויזמות ראשון מסוגו לטכנולוגיה רפואית והייטק, המוקם בימים אלה בסח'נין. "תפקיד המרכז לסייע ליזמים מהחברה הערבית בפיתוח היוזמות שלהם בתחומי מדעי החיים, מד-טק ותוכנה, באמצעות מעטפת תמיכה הכוללת ייעוץ וליווי מקצועי, ניתוח שוק, קישור לחברות בינ"ל, סיוע בגיוס הון, פטנטים ועוד כחלק מסל שלם של שירותים", מוסיף איימן סייף, שותף בקרן. "גייסנו לטובת המיזם צוות מקצועי בעל ניסיון מצטבר של עשרות שנים בתחום ואת המוסדות הרפואיים המובילים בצפון. אין לנו ספק שהמרכז יהווה מאיץ לצפון ולחברה הערבית, בהקמת אקו-סיסטם לסטארט-אפים פורצי דרך, ולהאצת שילוב החברה הערבית בהייטק".

מרכז החדשנות יפעיל גם מרכז תעסוקה, שימנף הצלחות מיזמי הקרן בחברות שמעסיקות את כוח גרי התוכנות, ויסייע להן לפתוח מרכזים בצפון. כיום רק כ-2% מעובדי ההייטק בישראל משתייכים לחברה הערבית, ורק כ-0.65% מהם הינן נשים. השתלבות מוערית זו עומדת בסתירה לגידול הדרמטי באקדמאים, בוגרי מקצועות הייטק מהחברה הערבית.

מקמורי אהרן: "כיום, חרף זמינות טאלנטים מאוד מוכשרים מהחברה הערבית, הם נותרים מאחור מסיבות שונות כמו מרחק גיאוגרפי או חוסר מודעות ונגישות המעסיקים אליהם ואינם זוכים לייצוג הולם בסקטור ההייטק שבה צמא לכוח אדם איכותי. הקרן פועלת באופן עקבי, עם

ההייטק הישראלי פורץ גבולות לפריפריה הגיאוגרפית והחברתית

קרן פורטלנד, מקדמת שילוב ג'וניורים מאוכלוסיות בתת-ייצוג במקצועות טכנולוגיים בהייטק, באמצעות מודלים חדשניים. הקרן מביאה בשורה למאות צעירים וצעירות מהחברה הערבית ומאיצה את פריצת ההייטק מגבולותיו המסורתיים במרכז הארץ

משרדי הממשלה כדי לסייע בגיבוש תוכניות פרקטיות לשילוב מיטבי של האוכלוסיות הללו בשוק העבודה. ב-2021 שולבו בהייטק כ-200 ג'וניורים מהחברה הערבית, מעל 40% מהם באמצעות המיזמים של קרן פורטלנד. שיתוף הפעולה עם רשות ההשקעות במשרד הכלכלה, להעמוק עם רשות ההשקעות במשרד הכלכלה,

"הקרן פועלת באופן עקבי כדי לסייע בגיבוש תוכניות פרקטיות לשילוב מיטבי של טאלנטים מוכשרים מהחברה הערבית בשוק העבודה. ב-2021 שולבו בהייטק כ-200 ג'וניורים מהחברה הערבית, מעל 40% מהם באמצעות המיזמים של קרן פורטלנד"

רשות החדשנות, והרשות לפיתוח כלכלי במשרד לשוויון חברתי מאפשרים שינוי עומק זה".

אימפקט ורישות הצפון בהאבים טכנולוגיים

סייף: "עד כה הקמנו חמישה מיזמים המנוהלים ע"י דמות מקומית מובילה באוכלוסייה, כולל רשת האבים טכנולוגיים בסח'נין, דליית אל כרמל וזרזיר. בשנת 2024 נפתח שני האבים נוספים אשר יתנו מענה לאוכלוסיות נוספות".

מקמורי-אהרן: "מיזם לוטוס, הוקם בשותפות בין קרן פורטלנד ליזמת מקומית מדליית אל כרמל ומשלב נשים דרוזיות מסורתיות המצטיינות בלימודים מדעיים בתיכון, ואינן יכולות להתנייד מחוץ לכפר ללא ליווי גבר מהמשפחה. טרם הקמת לוטוס הנשים הללו עסקו במקצועות פשוטים בכפר. האב לוטוס מאפשר להן לשמר את התרבות והמסורת ולאחר הכשרה מקיפה, להשתלב כמפתחות תוכנה מתוך ההאב, בחברות הייטק מובילות במשק: אמדוקס, פינסטרה,

על העלות והיכולת לקיים צוות פיתוח מיזמן ויציב, ותמריצי המדינה למעסיק".

"מיזמי תעסוקה נוספים שלנו, פורסא וסמאנא, מעניקים פתרונות מותאמים לאוכלוסיות אח-רות. סמאנא, כדוגמה, משלבת נשים בדואיות מהצפון מהאב-טכנולוגי מותאם שנפתח ברוזיה במיזמים, אנו בוחנים מדדים כלכליים: השפעה על התוצר (עד כה בוגרי המיזמים הוסיפו 242 מיליון שקלים לתוצר, ו-72 מיליון שקלים נוספים בכל שנה נוספת) וכמות משרות חדשות, ומדדים חברתיים: למשל אחוז הנערות שבחרות ללמוד בתיכון מקצועות מדעיים.

"בנוסף, הקמנו בשיתוף האוניברסיטה העברית תרבות כנייה ליצירת אליטה הייטק של גברים מהחברה החרדית, שמונה כיום כ-50 סטודנטים חרדים למדע עי המחשב, אשר ישתלבו בליבת ההייטק לכשיסימו את לימודיהם".

בשיתוף קרן פורטלנד